

"Recordar l'exili és una eina perquè esdeveniments així no es tornin a repetir"

A continuació, la comitiva presidida per la consellera de Justícia i Memòria, Gemma Ubasart i la consellera de Territori, Ester Capellà, ha recorregut el camí fins al Memorial Walter Benjamin. Es tracta d'una ruta de gairebé dos quilòmetres per un dels principals punts de sortida cap a l'exili dels republicans catalans, a les acaballes de la Guerra Civil. Durant l'acte, Ubasart ha dit que "recordar l'exili és una eina perquè esdeveniments així no es tornin a repetir". En aquesta línia, la consellera de Justícia i Memòria ha lloat el llegat

històric de "figures destacadíssimes del panorama polític i intel·lectual català" que van haver de fugir i exiliar-se, com ara Lluís Companys, Mercè Rodoreda, Pere Quart o Pompeu Fabra. "Tots ells van contribuir a donar cos a una de les experiències més esplendoroses de la nostra història recent: la de l'etapa republicana", ha afegit. Així mateix, Ubasart ha subratllat també la necessitat de no quedar-se "només amb la tristesa de l'exili, sinó també amb el record actiu de la memòria republicana, que ens deixà un llegat magnífic de llibertat, d'autogovern i de justícia social". Per la seva banda, la consellera Capella, ha recordat les milers de persones que van fugir "d'una guerra devastadora que els ho havia pres tot. Els recordem perquè el seu patiment i la injustícia que van patir no caigui en l'oblit". "Aquest també és un acte per reivindicar que Catalunya vol ser un país d'acollida, reconeixent-nos com un país que promou també la cultura de la Pau", ha afegit. Per a Capella, "l'exili està a prop dels catalans i les catalanes perquè l'han patit generacions recents i encara el pateixen avui ciutadans i ciutadanes pel seu compromís democràtic". En aquest sentit, ha reivindicat que el Govern de la Generalitat "segueix amb el mateix compromís ferm en reconèixer la memòria democràtica com a fonament dels valors del nostre país". Per últim, l'alcalde de Portbou, Gael Rodríguez, ha insistit amb el compromís del consistori en la promoció de la memòria democràtica, que ja s'ha concretat en diversos projectes de memòria. A l'acte també hi ha participat el director general de Memòria Democràtica, Alfons Aragoneses; el director del Memorial Democràtic, Jordi Font Agulló, i el director del MUME, Miquel Aguirre, que han intervingut successivament al llarg del recorregut per recordar la gent que va passar per aquest punt fronterer fugint de la guerra. L'acte ha finalitzat davant del Memorial Walter Benjamin, on també s'ha visitat el cementiri municipal on està enterrat aquest filòsof alemany d'origen jueu, que es va suïcidar a Portbou el 1940 fugint del nazisme. El 5 de febrer es commemora el Dia Nacional de l'Exili i la Deportació, una efemèride que recorda –des que va ser instaurada per la Generalitat, l'any 2017– els milers de persones que van emprendre el camí de l'exili, un cop acabada la Guerra Civil. Els qui llavors eren màxims representants de les institucions republicanes – el president de la Generalitat de Catalunya, Lluís Companys; el president del Govern Basc, José Antonio de Aguirre; el president de la República espanyola, Manuel Azaña, i el president de les Corts espanyoles, Diego Martínez Barrio – van fugir de l'ofensiva franquista pel coll de Lli (la Vajol, Alt Empordà) juntament amb centenars de militars i civils, com el poeta Pere Quart o l'escriptora Mercè Rodoreda, entre d'altres. La major part d'exiliats no van tornar mai més a casa seva. Es calcula que per la Jonquera i el Pertús van passar 220.000 persones de camí a l'exili, quasi la meitat de tots els que van fugir.

Font del document:

<https://www.diaridegirona.cat/alt-emporda/2024/02/04/govern-commemora-dia-nacional-l'exili-97734169.html>